

Kompensationsstöd 2017

Kompensationsstödet är till för att kompensera jordbruket i områden som har sämre förutsättningar för att odla. Stödet ska främja fortsatt användning av jordbruksmark, bidra till att bevara landsbygden och bevara och främja ett hållbart jordbruk. Stödet ingår i landsbygdsprogrammet 2014-2020 och bidrar till att nå målen med Europas tillväxtstrategi Europa 2020.

Så här fungerar kompensationsstödet

Kompensationsstödet ska ge dig som har mark inom de så kallade kompensationsområdena ersättning för merkostnader och produktionsbortfall, som beror på sämre odlingsförhållanden.

Så här fungerar kompensationsstödet:

1. För att kunna få kompensationsstöd måste du ha din mark i ett område där du kan få stöd.
2. Vi har delat in Sverige i stödområden, som ska återspegla de olika odlingsförhållandena som finns. Du kan också se i SAM Internet vilka kompensationsområden din mark finns inom.
3. Din verksamhet klassas i olika typer av jordbruk beroende på om du har växtodlingsgrödor eller grovfodergrödor och med vilken djurtäthet du sköter din areal med grovfoder.

Det är kompensationsområdet där du har marken och vilken typ av jordbruk som du har, som avgör vilken ersättning du kan få per hektar.

5 typer av jordbruk

Det finns fem typer av jordbruk, typ 1, 2, 3, 4 och 5 som du kan få stöd för. Det beror på att olika typer av jordbruk behöver kompenseras olika mycket.

Mark som du odlar med växtodlingsgrödor är typ 4

All din areal med växtodlingsgrödor, som spannmål eller oljeväxter, klassas som typ 4. Det finns inget djurtäthetskrav för jordbruk typ 4.

Mark som du odlar med grovfodergrödor är typ 1, 2, 3 eller 5

All den mark du odlar med grovfoder klassas som typ 1, 2, 3 eller 5. För typ 1, 2 och 3 ska du uppfylla olika krav på djurtäthet. För typ 5 finns inte något krav på djurtäthet.

Mark som du odlar med extensiva grödor är typ 5

All din areal med extensiva grödor klassas som typ 5.

Grödkoder att hålla reda på

Det finns också grödkodlistan där du kan se vilka grödor som ger rätt till vilka stöd och vilka grödor som räknas som grovfoder-, växtodlings- eller extensiva grödor.

Så här räknar du ut djurtäthet

Så här räknar du ut djurtäthet:

antal djurenheter som du har/hela din areal med grovfodergrödor=djurtäthet

Den här arealen ingår i beräkningen av din djurtäthet

All areal där du odlar grovfodergrödor på åkermark, samt betesmark och slåtterängar ingår i beräkningen av djurtäthet. Även areal som du har utanför kompensationsområdena ingår.

I grödkodslistan kan du se vilka grödor som ger rätt till vilka stöd. I grödkodslistan ser du också tydligt vilka grödor som räknas som grovfodergrödor.

Fäbodbete, alvarbete, skogsbete och annan betesmark eller slåtteräng som inte ger gårdsstöd räknas inte in i din grovfoderareal och ger inte kompensationsstöd.

Mark med grovfodergrödor utanför områdena där du kan få kompensationsstöd räknas in i grovfoderarealen. Men du kan bara få ersättning för mark som finns inom kompensationsområdena.

Du kan avstå från att söka utbetalning för areal med grovfodergrödor, men arealen kommer ändå att ingå i beräkningen av din djurtäthet.

Om du inte uppfyller skötselkraven ska du inte söka utbetalning för marken.

Du ska redovisa all mark med grovfoder

Om du söker kompensationsstöd för typ 1, 2 eller 3 ska du redovisa all mark där du odlar och skördar vallfoder. Det gäller också för vall som betas. Du får till exempel inte redovisa träda på skiften med vall som betas eller skördas före den 1 augusti. Betesmarker eller slåtterängar med grödkod 52, 53 eller 61 som används för bete eller slåtter ska du redovisa som skiften i SAM Internet.

Det är inte tillåtet att ta bort mark där du använder växtligheten till grovfoder ur din ansökan. Det gäller både betesmark och åkermark. Du får heller inte dela din ansökan eller ditt företag för att uppfylla krav på djurtäthet.

Undantag för betesmark och slåtterängar som inte någon använder

Betesmarker eller slåtterängar som inte används till slåtter eller bete någon gång under året har du möjlighet att undanta så att de inte ingår i din grovfoderareal och beräkning av djurtäthet. Under övriga upplysningar i SAM Internet skriver du att betesmarken eller slåtterängarna inte används.

Dessa djurslag ingår i beräkningen av din djurtäthet

De djurslag som ingår i beräkningen är nötkreatur som är minst 6 månader gammalt, get av honkön och tacka. Du måste redovisa dina djur på rätt sätt. På sidan om Villkor kan du läsa mer om hur du redovisar dina djur.

Så här många djurenheter blir varje djur

Nötkreatur som är äldre än 2 år	1,0
Ungnöt (6 månader till 2 år)	0,6
Get av honkön	0,15
Tacka	0,15

Vilken djurtäthet krävs för typ 1, 2, och 3?

Grovfodergrödorna klassas som typ 1, 2, 3 eller 5 beroende på vilken genomsnittlig djurtäthet du har och i vilket område du har din mark.

Har du mark i mer än ett kompensationsområde och kravet på djurtäthet är olika för områdena gäller det krav på djurtäthet som finns för det område där ditt brukningscentrum ligger.

Har du brukningscentrum utanför kompensationsområdena så gäller kravet som finns för område 6-12.

Om du inte har nötkreatur, tackor eller getter i ditt jordbruk eller har under 0,1 djurenheter per hektar klassas dina grovfodergrödor som typ 5.

Det här gäller för djurtäthet per hektar grovfoderareal i kompensationsstödet 2016

1-5	minst 0,65	minst 0,3	minst 0,1	lägre än 0,1
6-12	minst 1,0	minst 0,4	minst 0,1	lägre än 0,1

Tabellen ovan visar den minsta djurtätheten som krävs för typ 1, 2 och 3. Detta är tröskelvärden som du minst måste uppnå, värdet avrundas inte.

Det finns också några exempel på hur mycket ersättning du kan få per hektar beroende på kompensationsområde, typ av jordbruk och djurtäthet.

Kompensationsstöd och miljöersättning för vallodling

I de områden där du kan söka kompensationsstöd kan du inte söka ett åtagande för miljöersättning för vallodling. Du kan däremot söka miljöersättning för vallodling i område 13 och 14 som ligger utanför området för kompensationsstöd.

Om du har kvar åtagande i miljöersättning för vallodling från 2013 eller tidigare

Du ska behålla ditt åtagande i miljöersättning för vallodling, som du gick in i 2013 eller tidigare. Om du har kvar miljöersättning för vallodling kan du få utbetalning för den och kompensationsstödet samtidigt.

Mark som inte längre finns i kompensationsområdet

Du kan i vissa fall få ett övergångsstöd fram till och med 2018. Det gäller om du har mark i område 14. Det är området som 2015 kallades för 10:a. I andra områden som tidigare haft kompensationsbidrag, har Sverige inte möjlighet att betala något övergångsstöd.

Du kan söka miljöersättning för vallodling även i område 14. Du kan få övergångsstöd inom kompensationsstödet samtidigt som du kan få miljöersättning för vallodling.

Du kan få övergångsstöd för vall, grönfoder, betesmark och slåtterängar, men inte för fäbodbete, skogsbete, alvarbete och inte heller för vall med grödkod 49. Du måste dessutom ha djurhållning av nöt, får och getter. Antal hektar vall och betesmark som du får utbetalning för beräknas på samma sätt som tidigare.

Övergångsstödet beräknas enligt samma princip som 2014. Du får fortfarande ersättning för så många hektar som dina djurenheter räcker till. Resterande antal hektar får du inte ersättning för. För att få övergångsstödet behöver du ha 1,3 djurenheter per hektar. Det är samma krav som tidigare. Hur många djurenheter varje djur motsvarar kan du se i tabellen. Du räknar på samma sätt som tidigare.

Har du också mark inom kompensationsområdet så får du kompensationsstödet för den marken. Beräkningen av djurtätheten för kompensationsstödet påverkas inte av att djuren även ingår i beräkningen av övergångsstödet.

Du kan se i SAM Internet vilka kompensationsområden din mark finns inom.

Övergångsstödet minskas successivt, så att du får följande andel av ditt tidigare kompensationsstöd:

- 2015 80 procent
- 2016 70 procent
- 2017 50 procent
- 2018 20 procent

Det är EU:s gemensamma regler som styr att övergångsstödet bara får betalas i vissa områden, att det ska trappas ned och att det ska betalas under 4 år.

Om du har ett tidigare åtagande kvar

Om du har kvar ett åtagande för kompensationsstöd från 2013 eller tidigare ska du ändå söka det nya kompensationsstödet. Det enda kravet om du har kvar ett gammalt åtagande är att du så länge åtagandet pågår fortsätter att bedriva jordbruk på minst 3 hektar inom de stödområdena som gällde till och med 2014. De nya stödområdena och reglerna som beskrivs ovan gäller alla jordbrukare på samma sätt från och med 2015.

Villkor för kompensationsstödet

Du måste bedriva jordbruk på minst 4 hektar jordbruksmark

För att få kompensationsstöd måste du bedriva jordbruk på minst 4 hektar jordbruksmark. Dessa 4 hektar måste finnas inom området där du kan få kompensationsstöd, det vill säga område 1-12 eller område 14 där du kan få övergångsstöd.

Ett jordbruksskifte måste vara minst 0,1 hektar

Ett jordbruksskifte måste vara minst 0,1 hektar för att ge rätt till ersättning.

Kolla kryssen för all mark

Du ska tänka på att ta bort krysset för kompensationsstöd i din SAM-ansökan för den mark som du inte sköter enligt villkoren för kompensationsstödet.

Så din gröda senast den 30 juni

Sista datum som du ska så är den 30 juni. Detta gäller också för grönsaker, kryddväxter, konservärter och bär som ska vara sådda eller planterade senast den 30 juni.

Du måste uppfylla aktivitetskraven för alla grödor

För alla grödor ska du uppfylla aktivitetskraven som gäller för gårdsstödet.

Grödkoder att hålla reda på

Det finns en grödkodslistan där du kan se vilka grödor som ger rätt till vilka stöd och vilka grödor som räknas som grovfoder-, växtodlings- eller extensiva grödor.

Så här ska du sköta grovfodergrödor, vall, betesmark och grönfoder

Grovfodergrödor som du söker utbetalning för ska skötas varje år och senast den 31 oktober ska du ha gjort det.

Grovfodergrödor på åkermark ska du sköta genom att slå av och föra bort skörden eller genom att låta djuren beta motsvarande en vallskörd. Du får inte tröska grödor som du har anmält som grovfodergröda, till exempel grödkod 6, blandningar av baljväxter eller klöver till grovfoder/ensilage, eller grödkod 80, grönfoder.

Betesmark och slåtteräng ska du sköta genom att marken betas eller slås av. Vid slåtter ska skörden föras bort. Alla delar av skiftet ska vara synligt påverkade av bete eller slåtter. Om du har åtagande för betesmarker och slåtterängar på marken och länsstyrelsen har beviljat undantag från villkor om bete och slåtter får du samma undantag i kompensationsstödet.

Grödkod 49 ingår alltid i arealen med grovfodergrödor

Skiften där du redovisar grödkod 49, slåtter och betesvall på åkermark med en vallgröda som inte är godkänd för miljöersättning, ingår alltid i din areal med grovfodergrödor. Du får söka kompensationsstöd för grödkod 49.

Grönfoder av spannmål

Om du ensilerar spannmål räknas den som grovfoder om du redovisar den som grödkod 80, det vill säga grönfoder.

Spannmål som du odlar till full axgång, kan du redovisa som spannmål även om du planerar att ensilera grödan. Den räknas då som växtodlingsgröda. Spannmål och andra grödor som du tröskar får du inte redovisa som grödkod 80.

Mark som du inte använder under året och beräkning av djurtäthet

Om du har betesmark och slåtterängar som inte används för bete eller slåtter någon gång under året, kan du skriva det under övriga upplysningar i din SAM-ansökan. Då kommer dessa inte att ingå i beräkningen av din grovfoderareal.

Så här ska du sköta växtodlingsgrödor

Växtodlingsgrödor ska du odla med sikte på god skörd och för det ändamål som du redovisat. Grödor som du redovisar som spannmål får du ensilera men måste då först odlas fram till full axgång. Växtodlingsgrödor ingår inte i beräkningen av din djurtäthet. Vallgräs och vallbaljväxter får enbart ingå som insådd i växtodlingsgrödor, utom om du odlar frövall.

Frövall som växtodlingsgröda

Du ska odla din frövall för att tröska den. Du ska även kunna visa att du har ett avtal med utsädesleverantör.

Energiskog som växtodlingsgröda

Du kan få kompensationsstöd om du har planterat energiskog det vill säga salix, poppel eller hybridasp på din åkermark. Du måste skörda salix minst vart tionde år och poppel och hybridasp minst vart tjugonde år för att kunna få kompensationsstöd för marken.

Så här ska du sköta extensiva grödor

Om du har mark i kompensationsområde 1-5 kan du få ersättning för extensiva grödor. Extensiva grödor räknas till jordbruk typ 5. De extensiva grödor som du kan få kompensationsstöd för är bland annat gröngröda och energigräs. Du ska skörda extensiva grödor minst en gång per kalenderår, med undantag för skydds-zoner och gröngröda. Detta innebär att du inte kan söka utbetalning det första året du odlar energigräs om du skördar först efter årsskiftet. Du hittar information om vilka grödor som är extensiva grödor i grödkodslistan.

Du ska odla extensiva grödor för det ändamål som du redovisat i din ansökan. Om du har sökt utbetalning för grovfodergrödor inom typ 1,2 eller 3 får du inte odla foder på skiften där du redovisar extensiva grödor.

Det finns undantag om du till exempel har slåttervall på åker, med grödkod 57. Då får du skörda vall om du har kontrakt med vallfodertork och levererar hela skörden till vallfodertork. Ett annat undantag är om du har skydds-zoner med åtagande för miljöersättning. Då får skörden på skydds-zonen användas till foder enligt de villkor som gäller för miljöersättningen.

Extensiva grödor ingår inte i beräkning av din djurtäthet

Särskilda regler gäller om du söker utbetalning för jordbruk typ 1, 2 eller 3 och samtidigt odlar extensiva grödor.

Du ska då dokumentera hur du använder dina extensiva grödor. Det gäller även om du inte söker utbetalning för dem. Det kravet finns för att länsstyrelsen ska kunna kontrollera att du inte använder extensiva grödor som foder eftersom de inte ingår i beräkningen av din djurtäthet. Du ska kunna visa att grödan inte har använts som grovfoder om du skördar och för bort:

- rörflen
- energigräs/vallgröda som används för energiändamål

- vallgröda som levereras till vallfodertork
- grüngödsling.

Det gör du genom att:

- redogöra för hur grödan har använts
- visa upp dokumentation av alla skördetillfällen och eventuella verifikationer. Redovisar du vall som levereras till vallfodertork ska du kunna visa upp ditt kontrakt med vallfodertorken.

Så här ska du redovisa dina djur i ansökan

Olika djurslag ska du redovisa på olika sätt.

Nötkreatur redovisar du så här

I SAM Internet ska du redovisa på vilka produktionsplatsnummer du har nötkreatur. Uppgiften om hur många nötkreatur du har hämtar Jordbruksverket från CDB, det centrala nötkreatursregistret. Jordbruksverket räknar antalet djur under perioden från och med den 1 augusti året före ansökningsåret till och med den 31 juli ansökningsåret.

Det är viktigt att du har rapporterat djuren i tid och på rätt sätt till CDB.

För att djuren ska ingå i beräkningen av din djurtäthet för kompensationsstödet måste de djur du har under räkningsperioden vara:

- märkta
- journalförda
- rapporterade till CDB i rätt tid. Djurens alla in- och uthändelser ska vara registrerade i CDB inom 7 dagar.

Om du av någon anledning inte kan rapportera via e-tjänsten CDB, ska du rapportera via blankett i stället.

Vad händer om jag inte har rapporterat ett djur i rätt tid?

Om du missar att rapportera ett djur inom 7 dagar till CDB, räknas inte det djuret med för den aktuella räkningsperioden. Kom ihåg att det här gäller även då du köper djur. Om säljaren har missat något av villkoren ovan under räkningsperioden får du inget stöd för det aktuella djuret. För att ta reda på om djur som du köper är rapporterade till CDB i rätt tid, kan du be säljaren att visa ett utdrag ur CDB, samt kontrollera att säljaren rapporterar även försäljningen i tid.

Vad händer om nötkreaturet byter produktionsplats?

Om nötkreaturet kommer till en produktionsplats samma dag som det lämnat en annan produktionsplats, ska djuret räknas till den produktionsplats som det lämnar.

Tackor och getter

Redovisa hur många tackor och getter du söker utbetalning för i SAM Internet. Du måste hålla minst samma antal djur, som du redovisat, under en hållandeperiod av minst 60 dagar. Hållandeperioden startar dagen efter det att ansökan om utbetalning kommer in till länsstyrelsen. Som tackor och getter räknas de hondjur som har satts i avel eller är äldre än ett år under hållandeperioden.

Du har möjlighet att byta ut tackor och getter. Du kan även byta mellan dessa djurslag under hållandeperioden, så länge som antalet djur inte minskar. Djuren som du byter till ska ha satts in i avel eller vara äldre än ett år. För att bytet ska godkännas ska djuren vara ersatta inom 10 dagar från det att djuren har lämnat ditt jordbruksföretag. Du ska notera bytet i din stalljournal.

Om antalet tackor eller getter minskar under hållandeperioden ska du minska antalet djur i din ansökan. Du kan göra det i SAM Internet.

Om länsstyrelsen meddelar dig att din gård ska kontrolleras kan du inte längre göra några ändringar i din ansökan.

Du måste följa tvärvillkoren för att få fullt kompensationsstöd

För att få fullt kompensationsstöd måste du följa tvärvillkoren. Tvärvillkoren är regler som till exempel handlar om hur du ska sköta dina djur och din mark. De flesta tvärvillkoren är inga nya regler utan de finns redan i den svenska lagstiftningen eller i EU:s lagstiftning. Syftet med tvärvillkoren är bland annat att få fler att bli ännu bättre på att följa de regler som gäller. [Här kan du läsa mer om tvärvillkor.](#)

Vissa företag kan inte få kompensationsstöd

Företag och personer som driver flygplatser, järnvägar, vattenverk, fastighetsföretag eller permanenta sport- eller rekreationsanläggningar och som föregående år sammanlagt fick mer än 5 000 euro i gårdsstöd, förgröningsstöd, nötkreatursstöd och stöd till unga jordbrukare före avdrag för fel kan normalt inte få vissa jordbrukarstöd eller handla med stödrätter. Det finns dock undantag som gör att även personer och företag med sådana verksamheter kan få jordbrukarstöd och rätt att handla med stödrätter.

Utbetalning kompensationsstöd 2017

Så här mycket pengar kan du få

I tabellen nedan kan du se ersättningsnivåerna för olika typer av jordbruk i olika områden. För att du ska veta vilken typ av jordbruk du har kan du läsa mer under fliken Så här fungerar kompensationsstödet. Vilka grödor som är grovfodergrödor, växtodlingsgrödor och extensiva grödor kan du se i grödkodslistan.

Du kan få mer betalt för din areal med vall, grönfoder och betesmark om du har nötkreatur, tackor eller getter. Under fliken Så här fungerar kompensationsstödet kan också du läsa mer om vilken djurtäthet som gäller för olika typer av jordbruk i de olika kompensationsområdena.

När du har beräknat vilken typ av jordbruk du har för dina grovfodergrödor, kan du gå vidare till tabellen nedan med hur mycket pengar du kan få. Om du tror att du ligger på gränsen mellan två typer av jordbruk rekommenderar vi att du räknar med det lägre beloppet eftersom förändringar i både antalet djur och areal kan påverka djurtätheten.

Om du i tabellen konstaterar att du får 0 kronor beror det på att de beräknade merkostnaderna för din produktion inte är tillräckligt höga.

Du kan få ersättning för följande typer av jordbruk:

- **Typ 1, 2, 3:** Jordbruk med nöt, tackor eller getter i kombination med grovfodergrödor. Grovfodergrödor är bland annat vall, grönfoder, betesmark och slåtteräng
- **Typ 4:** Jordbruk med växtodlingsgrödor. Växtodlingsgrödor är bland annat spannmål, proteingrödor och potatis.
- **Typ 5:** Extensivt jordbruk. Grovfodergrödor utan nöt, tackor eller getter. Extensiva grödor.

Så här mycket kan du få i ersättning i kronor per hektar för olika typer av jordbruk

1	5 400	2 600	1 000	1 200	400
2	4 100	2 300	1 000	1 200	300
3	3 900	2 100	800	1 200	250
4	3 300	1 700	700	1 200	250
5	3 000	1 500	600	1 200	250
6	2 100	1 000	300	800	0
7	1 600	700	250	800	0
8	1 200	600	250	600	0
9	800	400	0	700	0
10	600	300	0	800	0
11	1 000	400	0	800	0
12	1 600	500	0	700	0

Det här gäller om du har särskilt stor areal inom en typ av jordbruk

- Om du har mer än 200 hektar mark i typ 1, 2 eller 3 så minskar din ersättning. Du får full ersättning för areal upp till 200 hektar och 80 procent av ersättningen för arealen inom typ 1, 2 eller 3 som överstiger 200 hektar.
- Om du har mer än 70 hektar mark inom typ 4 så minskar din ersättning. Du får då full ersättning för areal upp till 70 hektar och 80 procent av ersättningen för arealen inom typ 4 som överstiger 70 hektar.

- Om du har mer än 70 hektar inom typ 5 så minskar din ersättning. Du får då full ersättning för areal upp till 70 hektar och 80 procent av ersättningen för arealen inom typ 5 som överstiger 70 hektar.
- Om du har mer än 200 hektar mark i typ 3 i område 7 eller 8 eller mer än 70 hektar i typ 5 i område 3, 4 eller 5 får du inte ersättning för areal som överstiger dessa gränser. Det beror på att beloppet per hektar blir lägre än 210 kronor, vilket är miniminivån för stöd.

Beloppet minskar för varje typ av jordbruk var för sig. Om du har areal inom en typ av jordbruk i flera områden så minskar beloppet i första hand i det område som har lägst ersättning per hektar.

När betalas pengarna ut?

I utbetalningsplanen kan du se när vi planerar att betala ut pengarna.

På Mina sidor kan du se vad som händer med din ansökan. Du kan bland annat se när länsstyrelsen har fattat beslut om att du får ditt kompensationsstöd och hur mycket pengar du får.

Du kan få avdrag på dina utbetalningar

För att få fullt stöd måste du följa alla villkor som finns. På sidan Kontroller och avdrag kan du läsa mer om avdrag.

Kontroller och avdrag

För att få fullt stöd måste du följa alla villkor som gäller för stödet samt följa tvärvillkor. Det är i första hand länsstyrelsen som kontrollerar att din ansökan stämmer med verkligheten och att du följer alla villkor och tvärvillkoren.

Länsstyrelsen genomför kontrollerna både när de handlägger din ansökan och vid eventuella besök på din gård. Du får oftast veta i förväg att du ska få besök av en kontrollant. Det är olika för olika kontroller hur långt i förväg du får informationen. Du måste ge kontrollanterna den hjälp som är nödvändig för att de ska kunna genomföra kontrollen.

I augusti 2016 infördes nya regler för avdrag på stöden om du har redovisat mer areal i SAM-ansökan än vad länsstyrelsen godkänner. De nya reglerna gäller gårdsstödet, stödet till unga jordbrukare och kompensationsstödet. Läs mer längre ner på sidan under rubriken Lägre avdrag på stöden med nya regler.

Du kan få avdrag på stödet

Du måste följa alla villkor som gäller för stödet. Om du inte gör det kan länsstyrelsen besluta om avdrag på ditt stöd. Det finns olika anledningar till att du kan få avdrag:

- Din ansökan kommer in för sent.
- Du har inte följt villkoren för stödet.
- Du har färre djur än i din ansökan.
- Du uppfyller inte kraven för hur djuren ska rapporteras, journalföras och märkas.
- Du har inte följt tvärvillkoren.
- Din verkliga areal är mindre än den du sökt för.

Om du har lämnat oriktiga uppgifter eller inte lämnat in uppgifter som behövs för ansökan kan du få hela din ansökan underkänd.

Om din ansökan kommer in för sent

Om din ansökan kommer in efter den 4 maj minskar vi din ersättning med 1 procent per arbetsdag som ansökan är försenad. Om ansökan kommer in efter den 29 maj får du inget stöd alls 2017.

Om du inte använt din mark till någon jordbruksaktivitet

Om länsstyrelsen upptäcker att du inte har använt din mark till någon godkänd jordbruksaktivitet hanteras det på samma sätt som nedan, när din verkliga areal är mindre än den du sökt för. Den areal som räknas bort är den areal som du inte använt på ett godkänt sätt.

Om du inte har följt villkoren

Har du inte följt villkoren i stödet som du har sökt så kan du få avdrag på utbetalningen.

Om du inte följt tvärvillkoren

Om en kontroll visar att du inte har följt ett tvärvillkor beslutar länsstyrelsen hur många procent som ska dras av från utbetalningen av dina jordbrukarstöd.

Om du inte uppfyller kraven för hur nötkreatur ska rapporteras, journalföras och märkas

Ditt stöd kan bara grundas på djur som du faktiskt håller. Aktuella uppgifter för nötkreatur hämtar vi från CDB. Därför är det viktigt att du rapporterar alla djur på rätt sätt och i rätt tid. Du kan bara få ersättning för de djur där du har följt reglerna om märkning, journalföring och registrering.

Anmäl oförutsedda händelser

Om du inte uppfyller villkoren för stödet slipper du i vissa fall att betala tillbaka pengar, till exempel om det beror på fastighetsreglering eller en annan oförutsedd händelse som till exempel översvämning eller vildsvinsskada.

Du ska anmäla den oförutsedda händelsen skriftligt till din länsstyrelse ihop med en redogörelse för vad som hänt. Det ska du göra inom 15 arbetsdagar från den dag du har möjlighet att göra det. Länsstyrelsen kan sedan ändra villkoren för stödet och till exempel anpassa stödet efter den skötsel som har varit möjlig

Lägre avdrag på stöden med nya regler

De nya reglerna innebär lägre avdrag generellt. Tidigare har avdraget som lägst varit 2 gånger arealfelet men med de nya reglerna blir avdraget högst 1,5 gånger arealfelet. Arealfelet är skillnaden mellan den areal du redovisat och den godkända arealen.

De nya reglerna innebär också att du bara får ett halvt avdrag första gången du har ett arealfel om det är ett mindre fel. Avdraget blir alltså bara 0,75 gånger arealfelet. Det är det här som ibland kallas att man får en "varning" eller ett "gult kort". Länsstyrelsen kommer året därpå att följa upp alla som får ett gult kort för att kontrollera att felet inte kvarstår.

Enligt de gamla reglerna fick man helt avslag på sin ansökan om man hade ett arealfel på över 20 procent. Hade man ett arealfel på över 50 procent fick man dessutom ett extra avdrag på kommande utbetalningar. De här gränserna finns inte längre, utan grundregeln är att avdraget är 1,5 gånger arealfelet.

De nya reglerna är en del i EU-kommissionens arbete med att förenkla för jordbruksföretagen.

Så här stort blir det nya avdraget

Hur stort avdraget blir beror på hur stort arealfelet i din SAM-ansökan är. Det finns tre olika nivåer.

Illustration som visar de olika avdragsnivåerna.

Det här gäller om felet är högst 2 hektar och högst 3 procent

Om skillnaden mellan den areal du redovisat i SAM-ansökan och den godkända arealen är högst 2 hektar och högst 3 procent av den godkända arealen, så slipper du avdrag på dina stöd. Du får utbetalt för den areal som länsstyrelsen har godkänt. Så har det varit även med de tidigare reglerna.

Exempel:

Du har sökt stöd för 19 hektar men länsstyrelsen godkänner 18,5 hektar. Ditt arealfel är 0,5 hektar eller 2,7 procent (0,5 hektar/18,5 hektar). Du får utbetalt för 18,5 hektar men felet är så litet att du slipper extra avdrag.

Lägre avdrag första året om felet är större än 2 hektar eller 3 procent – men högst 10 procent

Om skillnaden mellan den areal du redovisat i SAM-ansökan och den godkända arealen är större än 2 hektar eller större än 3 procent av den godkända arealen, men högst 10 procent, så är grundregeln att avdraget blir 1,5 gånger arealfelet. Men om det är första året du har ett arealfel så blir avdraget i stället 0,75 gånger arealfelet.

Om du nästa år har ett arealfel igen så händer det här:

- Det blir ett avdrag enligt grundregeln för år 2, det vill säga 1,5 gånger arealfelet.
- Dessutom blir det ett avdrag som motsvarar den del som du inte betalade år 1, det vill säga 0,75 gånger arealfelet år 1.

Om felet är större så blir avdraget 1,5 gånger arealfelet direkt.

Exempel:

Du har sökt stöd för 32 hektar men länsstyrelsen godkänner 29,6 hektar.

Ditt arealfel är 2,4 hektar eller 8,1 procent (2,4 hektar/29,6 hektar).

Avdraget blir i år $0,75 \times 2,4$ hektar, det vill säga 1,8 hektar.

Du får i år utbetalt för 27,8 hektar (29,6 hektar – 1,8 hektar).

Om du har ett fel även nästa år så blir avdraget då $1,5 \times$ arealfelet som du har år 2 **plus** $0,75 \times$ arealfelet som du hade år 1.

Högsta avdraget direkt om felet är större än 10 procent

Om skillnaden mellan den areal du redovisat i SAM-ansökan och den godkända arealen är större än 10 procent av den godkända arealen, så blir avdraget 1,5 gånger arealfelet.

Exempel:

Du har sökt stöd för 24 hektar men länsstyrelsen godkänner 20 hektar.

Ditt arealfel är 20 procent (4 hektar/20 hektar).

Avdraget blir $1,5 \times 4$ hektar, det vill säga 6 hektar.

Du får utbetalt för 14 hektar (20 hektar – 6 hektar).

Det kommer att bli fler kontroller

En del av de lantbrukare som "får ett gult kort", det vill säga de lantbrukare som har ett arealfel som är större än 2 hektar eller 3 procent men högst 10 procent, kommer att få en kontroll året därpå. Det innebär att det kommer att bli fler kontroller än tidigare.

Även vissa slututbetalningar för 2015 påverkas

De nya reglerna gäller från och med den 22 augusti 2016. De gäller för de stöd som söktes 2016. De nya reglerna gäller också för de stöd som söktes 2015 och som vi betalar ut efter den 22 augusti 2016.

Eftersom den nya regeln infördes så sent som i augusti, har vi inte haft möjlighet att anpassa våra IT-system enligt de nya reglerna när det gäller gårdsstödet och stödet till unga jordbrukare. Därför kan vi behöva justera utbetalningarna för 2015 i efterhand om det visar sig att du som har fått en utbetalning ska ha ett lägre avdrag med de nya reglerna.

När det gäller kompensationsstöd som söktes 2015 så är IT-systemet byggt enligt de nya reglerna så den utbetalning som du får i år behöver inte justeras i efterhand med anledning av de nya reglerna.

Vi arbetar med bedrägeribekämpning

Alla myndigheter som hanterar EU-stöd, däribland Jordbruksverket, arbetar tillsammans för att förebygga och bekämpa bedrägerier och annan ekonomisk brottslighet. Inom EU har arbetet på det här

området stärkts från och med 2014. De EU-stöd som vi kan använda i Sverige ska gå till dig som har rätt till stöd. Vi kommer i handläggningen fortsätta att kontrollera att vi betalar ut rätt belopp till rätt person.

Jordbruksverket rapporterar ärenden till OLAF

Jordbruksverket måste rapportera alla ärenden där vi, eller andra myndigheter som handlägger stöd, hittar fel i den EU – finansierade delen av stödet på mer än 10 000 euro. OLAF är den europeiska byrån för bedrägeribekämpning. Vi rapporterar ärendena oavsett om det är ett misstänkt bedrägeri eller ett vanligt fel.